

NEWSLETTER
PRAWNO-PODATKOWY
DLA CZŁONKÓW KIGPR

AXELO FLASH

MARZEC 2025

ZMIANY W PRAWIE I PODATKACH / AKTUALNOŚCI

Rozporządzenie PPWR weszło w życie

W dniu 11 lutego weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmiany rozporządzenia (UE) 2019/1020 i dyrektywy (UE) 2019/904 oraz uchylenia dyrektywy 94/62/WE. Rozporządzenie PPWR ma być stosowane po upływie 18 miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

Rozporządzenie PPWR zastępuje dotychczasową Dyrektywę 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych. Głównym celem nowej regulacji jest zmniejszenie liczby opakowań z tworzyw sztucznych oraz wzmocnienie stopnia ich recyklingu. Nowe obowiązki obejmą przede wszystkim wytwórców, dostawców, importerów i dystrybutorów opakowań, a także dystrybutorów końcowych i dostawców usług realizacji zamówień.

Rozporządzenie PPWR znajdzie zastosowanie do wszystkich opakowań, niezależnie od zastosowanego materiału, oraz do wszystkich odpadów opakowaniowych, niezależnie od tego, czy odpady te są wykorzystywane lub mają swoje źródło w przemyśle, innej produkcji wyrobów, sprzedaży detalicznej lub dystrybucji, biurach, usługach czy gospodarstwach domowych.

Zgodnie z przyjętymi założeniami, do 2030 r. liczba opakowań ma zmniejszyć się o 5 %, w 2035 r. o 10 %, a w 2040 r. do 15 %. Od 1 stycznia 2030 r. obowiązywać ma natomiast całkowity zakaz stosowania jednorazowych opakowań z tworzyw sztucznych.

Rozporządzenie PPWR wprowadza nowe wymagania, jakie mają spełniać opakowania. Do 2030 r. co do zasady wszystkie opakowania wprowadzane do obrotu mają nadawać się do recyklingu. Powinny także posiadać określoną w Rozporządzeniu ilość recyklatów, czy ograniczać do minimum obecność i stężenie substancji potencjalnie niebezpiecznych, w tym w zakresie mikroplastiku. Ponadto, powinny być zaprojektowane w celu umożliwiających łatwe i efektywne przetworzenie, odseparowanie i posegregowanie w celu późniejszego przetworzenia, czy nadawać się do sortowania bez wywierania negatywnego wpływu na inne odpady.

Rozporządzenie PPWR wprowadza także nowe zasady znakowania opakowań. Będą one musiały zawierać etykiety informujące o składzie materiałowym opakowań. Należy także umieścić na nich kod QR w celu wykazania spełnienia przez producenta nałożonych na niego obowiązków.

Rozporządzenie PPWR nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia selektywnej zbiórki odpadów – co najmniej 90 % masy rocznie w odniesieniu do butelek jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na napoje o pojemności do 3 litrów oraz pojemników metalowych jednorazowego użytku na napoje o pojemności do 3 litrów.

Jednocześnie, na przedsiębiorców udostępniających na rynku opakowania wielokrotnego użytku ma zostać nałożony obowiązek zapewnienia możliwości ponownego użycia opakowań w obiegu zamkniętym lub otwartym.

Rozporządzenie PPWR reguluje także kwestie rozszerzonej odpowiedzialności przez producentów w odniesieniu do opakowań lub produktów w opakowaniach udostępnianych przez nich po raz pierwszy na rynku państwa członkowskiego. W Polsce trwają intensywne prace nad projektem określającym zasady funkcjonowania ROP. Podstawowe założenia systemu przedstawiło w lutym Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiło podstawowe założenia nowego modelu Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta

Na wniosek posłanki Gabrieli Lenartowicz, Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiło założenia dotyczące funkcjonowania systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP).

Zgodnie z przedstawionymi założeniami w ramach systemu ROP:

- funkcję operatora systemu ma pełnić Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- producenci mają zostać zobowiązani do przekazywania opłaty publicznoprawnej za wprowadzanie do obrotu opakowań na rachunek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wysokość opłaty ma zostać określona w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska, w oparciu o dane dotyczące kosztów zagospodarowania poszczególnych strumieni odpadów opakowaniowych;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej miałby przejąć zadania związane z zapewnieniem realizacji wymaganych poziomów recyklingu odpadów opakowaniowych;
- opłata produktowa nakładana na wprowadzających miałaby zostać zniesiona;
- gminy w dalszym ciągu miałyby ponosić odpowiedzialność organizacyjną za odbiór i gospodarowania odpadami komunalnymi;
- środki z opłat uiszczanych przez wprowadzających miałyby zostać podzielone na trzy podstawowe strumienie finansowania przeznaczone dla gmin, instalacji przetwarzania oraz instalacji recyklingu;
- do systemu mógłby przystąpić każdy zainteresowany beneficjent z danej grupy i kategorii;
- stawki rekompensaty w poszczególnych grupach i kategoriach miałyby zostać ujednoczone;
- część środków w ramach systemu miałyby zostać przeznaczona na cele edukacji ekologicznej oraz pokrycie luki inwestycyjnej w zakresie zagospodarowania odpadów opakowaniowych, na warunkach zbliżonych do programów obecnie prowadzonych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- dla poszczególnych grup interesariuszy miałyby zostać powołana rada dialogu.

Szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania systemu i finalnych założeń przyjętych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska będą dostępne po opracowaniu i opublikowaniu projektu ustawy. W resorcie trwają intensywne prace nad tym projektem.

NSA skierował pytanie prejudycjalne do TSUE: Czy przekształcenie spółki komandytowej w jawną podlega PCC?

Naczelny Sąd Administracyjny zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych (PCC) przekształcenia spółki komandytowej w spółkę jawną. Kluczowe jest ustalenie, czy skoro nie powstaje nowy podmiot, a jedynie zmienia się forma prawna, to taka transakcja powinna podlegać PCC.

W sprawie, która trafiła do Naczelnego Sądu Administracyjnego, notariusz pobrał PCC przy przekształceniu spółki, a następnie spółka złożyła wniosek o zwrot podatku, argumentując, że nie był on należny. Organy podatkowe odmówiły jednak zwrotu, uznając, że przekształcenie spółki osobowej wiąże się z obowiązkiem zapłaty PCC. W akcie notarialnym nie odnotowano zmian w wysokości wkładów – były one identyczne w spółce przekształcanej i przekształconej.

W omawianej sprawie NSA podkreślił, że istotne jest ustalenie, czy takie przekształcenie w ogóle może być objęte zakresem opodatkowania PCC. W jego ocenie konstrukcja polskiej spółki jawnej pozwala na uznanie jej za spółkę kapitałową, co mogłoby prowadzić do wyłączenia jej z opodatkowania zgodnie z Dyrektywą 2008/7/WE.

Naczelny Sąd Administracyjny skierował do TSUE pytanie, czy art. 9 tej dyrektywy, pozwalający państwom członkowskim nie uznawać określonych podmiotów za spółki kapitałowe, jednocześnie daje im swobodę w zakresie nakładania podatku kapitałowego na te podmioty. NSA zauważył, że w Polsce orzecznictwo w tej sprawie jest niejednolite i nie ma pewności, czy krajowy ustawodawca skorzystał z opcji przewidzianej w dyrektywie.

NSA skierował pytanie prejudycjalne do TSUE dotyczące kwalifikacji prawnej darowizny udziałów w przedsiębiorstwie

Naczelny Sąd Administracyjny skierował do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytanie prejudycjalne dotyczące kwalifikacji prawnej darowizny udziałów w przedsiębiorstwie, które następnie zostały wniesione przez obdarowanych do działającej już spółki osobowej. Kluczową kwestią w sprawie jest ustalenie, czy taka transakcja stanowi zbycie przedsiębiorstwa, co skutkowałoby jej wyłączeniem z opodatkowania na gruncie ustawy o VAT.

Spór powstał na tle dwóch przepisów:

- art. 6 pkt 1 ustawy o VAT, zgodnie z którym przepisów tej ustawy nie stosuje się do transakcji zbycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, oraz
- art. 19 dyrektywy VAT, który przewiduje, że w przypadku przekazania – odpłatnie, nieodpłatnie lub w formie aportu do spółki – całości bądź części majątku, państwa członkowskie mogą uznać, iż nie doszło do dostawy towarów, a nabywca będzie traktowany jako następca prawny przekazującego.

Przedmiotem sprawy jest sytuacja, w której podatniczka prowadząca działalność gospodarczą w zakresie wynajmu i zarządzania nieruchomościami postanowiła wraz z mężem przekazać swoje przedsiębiorstwo w drodze darowizny na rzecz dwóch córek. Każda z nich miała otrzymać połowę udziału w przedsiębiorstwie, a następnie wnieść otrzymane udziały do spółki jawnej, którą już wcześniej prowadziły.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z 26 czerwca 2020 r. (sygn. 0112-KDIL1-2.4012.141.2020.3.PM) uznał, że planowana darowizna nie podlega wyłączeniu na podstawie art. 6 pkt 1 ustawy o VAT. Jego zdaniem przedmiotem przekazania nie było przedsiębiorstwo w rozumieniu kodeksu cywilnego, lecz udziały w poszczególnych jego składnikach. Podkreślił, że udziały te nie stanowią samodzielnego podmiotu gospodarczego, a ich nabywcy – córki podatniczki – nie będą kontynuować działalności gospodarczej we własnym imieniu, lecz prześlą je do nowego podmiotu – spółki osobowej. Stanowisko to potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu (sygn. akt I SA/Po 515/20), wskazując, że darowizna nie spełnia przesłanek uznania jej za zbycie przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o VAT.

Od tego stanowiska powziął wątpliwości Naczelny Sąd Administracyjny, który zdecydował o zawieszeniu postępowania i zwróceniu się do TSUE z pytaniem prejudycjalnym:

"Czy art. 19 dyrektywy VAT należy interpretować w ten sposób, że przekazanie całości majątku w rozumieniu tego przepisu następuje również, gdy ma miejsce nieodpłatne przekazanie przez podatnika po połowie udziału w całym majątku na rzecz dwóch osób fizycznych niebędących podatnikami, które zamierzają niezwłocznie wnieść te udziały w formie wkładu niepieniężnego do spółki osobowej prowadzącej działalność gospodarczą, w której są wspólnikami?"

Rozstrzygnięcie TSUE w tej sprawie będzie miało istotne znaczenie dla praktyki podatkowej, określając, czy przekazanie udziałów w przedsiębiorstwie na rzecz kilku osób, które następnie dokonują ich aportu do spółki osobowej, może zostać uznane za zbycie przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o VAT, a tym samym korzystać z wyłączenia spod opodatkowania.

Zmiany w podatku VAT – prezydent podpisał ustawę

Prezydent podpisał nowelizację ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o podatku akcyzowym. Nowe przepisy przedłużają stosowanie tzw. mechanizmu odwrotnego obciążenia VAT, który przenosi odpowiedzialność za rozliczenie VAT na nabywcę, a nie sprzedawcę. Zmiana ta będzie dotyczyć gazu, energii elektrycznej oraz usług związanych z przenoszeniem uprawnień do emisji gazów cieplarnianych do 31 grudnia 2026 roku. Nowelizacja ma także na celu wyjaśnienie i zmianę niektórych przepisów dotyczących stawek VAT.

Zmiany w ustawie o VAT obejmują m.in.:

- Przedłużenie stosowania obniżonej stawki VAT w wysokości 8% na dostawę wyrobów medycznych, które wprowadzono do obrotu na podstawie wcześniejszych regulacji.
- Doprecyzowanie przepisów dotyczących obniżonej stawki VAT na nawozy, środki ochrony roślin i pasze, przez odwołanie do definicji tych produktów zawartych w odpowiednich przepisach branżowych.
- Objęcie dostaw statków ratowniczych i łodzi ratunkowych, używanych na morzu, stawką VAT w wysokości 0%, pod warunkiem, że nie są to statki pełnomorskie.

Nowe przepisy wprowadzają również zawieszenie poboru akcyzy przez 18 miesięcy na samochody osobowe rejestrowane w Polsce do celów jazd testowych, zgodnie z przepisami Prawa o ruchu drogowym. Dotyczy to pojazdów wykorzystywanych w badaniach naukowych lub testach w ramach działalności badawczo-rozwojowej. Ustawa wprowadza także możliwość ubiegania się o zwrot akcyzy od samochodów osobowych, które zostały zarejestrowane czasowo w Polsce w celu ich wywozu.

W ustawie uwzględniono również zniesienie obowiązku łączenia kas rejestrujących online z terminalami płatniczymi, jednak zachowano obowiązek raportowania transakcji płatniczych przez agentów rozliczeniowych.

Nowelizacja wejdzie w życie 1 kwietnia 2025 roku, z wyjątkiem przepisów dotyczących mechanizmu odwrotnego obciążenia VAT, które zaczną obowiązywać 28 lutego tego roku.

Rządowy projekt ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Pracodawcy, którzy przez co najmniej trzy miesiące nie wypłacą wynagrodzenia swoim pracownikom, będą musieli zapłacić grzywnę w wysokości do 60 tys. zł. - taki zapis wprowadzono w poprawce zgłoszonej podczas drugiego czytania projektu ustawy dotyczącej warunków zatrudnienia cudzoziemców w Polsce.

Nowa ustawa wprowadza zmiany w zakresie zatrudniania obcokrajowców, w tym elastyczne rozwiązania umożliwiające samorządom decydowanie o branżach, w których należy ograniczyć zatrudnianie cudzoziemców, oraz określenie odpowiednich okresów, w których te ograniczenia będą obowiązywać. Ponadto, ustawa wprowadza programy wspierające integrację cudzoziemców na rynku pracy, na przykład poprzez utworzenie specjalnych punktów w publicznych służbach zatrudnienia. Z projektu wykreślono jednak obowiązek zatrudniania cudzoziemców wyłącznie na podstawie umowy o pracę.

Nowe przepisy przewidują również zaostrzenie kar za nielegalne zatrudnianie cudzoziemców. Wprowadzona poprawka dodaje nowe wykroczenie związane z niewypłaceniem wynagrodzenia przez co najmniej trzy miesiące, co skutkować będzie grzywną w wysokości od 5 tys. do 60 tys. zł lub karą ograniczenia wolności. Ponadto, wysokość grzywny za inne wykroczenia związane z prawami pracowniczymi, np. brak umowy o pracę czy naruszenie przepisów dotyczących czasu pracy, zostanie podwyższona do kwoty od 3 tys. zł do 50 tys. zł (obecnie oscyluje ona w granicach od 1 tys. zł do 30 tys. zł). Grzywna w tej samej wysokości będzie mogła zostać nałożona także za opóźnioną wypłatę pensji lub jej bezpodstawne obniżenie (obecnie grzywna wynosi od 1 tys. zł do 30 tys. zł).

Nowelizacja dotyczy również agencji zatrudnienia. Wprowadzono wymóg podania adresu biura agencji w formularzu rejestracyjnym, co ma na celu poprawienie kontaktu z instytucjami kontrolującymi. Zmieniono również przepisy dotyczące dostępu do Krajowego Funduszu Szkoleniowego, który umożliwi dofinansowanie kursów i studiów dla osób prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze oraz dla pracujących na podstawie umów cywilnoprawnych. Nowe przepisy umożliwiają także przedsiębiorcom uzyskanie wsparcia w postaci dofinansowania wynagrodzeń dla seniorów.

W piątek 21 lutego 2025 r. Sejm przyjął ustawę i skierował ją do dalszych prac w Senacie.

Ruszyły prace nad zmianami w ordynacji podatkowej

Ministerstwo Finansów zapowiada zmiany w ordynacji podatkowej. W ramach reformy zapowiedziano m.in. ograniczenie raportowania schematów podatkowych (MDR) oraz zwolnienie niektórych zawodów z obowiązku składania takich raportów. Zostanie również przeprowadzona rewizja instytucji przedawnienia, w tym kwestii zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych w przypadku rozpoczęcia postępowania karnego skarbowego. Ministerstwo Finansów wskazuje, że celem proponowanych zmian jest poprawa relacji między podatnikami a organami podatkowymi oraz zwiększenie efektywności funkcjonowania organów podatkowych.

Wśród planowanych przez resort zmian znajduje się:

- Rewizja zasad przedawnienia, w tym wyłączenie przedawnienia zobowiązań podatkowych zabezpieczonych hipoteką lub zastawem skarbowym oraz modyfikacja zasad zawieszania biegu terminu przedawnienia w związku z rozpoczęciem postępowania karnego skarbowego.
- Zmiany w zakresie raportowania schematów podatkowych do szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Proponowane jest zwolnienie radców prawnych, adwokatów, doradców podatkowych oraz rzeczników patentowych z obowiązku składania takich raportów, zamiast tego nakładając na nich obowiązek poinformowania swoich klientów o konieczności złożenia odpowiednich informacji do KAS.

- Udzielenie ministrowi finansów uprawnienia do wydawania rozporządzeń zwalniających określone transakcje lub grupy podmiotów z obowiązku raportowania schematów podatkowych.
- Zniesienie obowiązku raportowania zawiadomień MDR-2.
- Ograniczenie obowiązku przekazywania raportów MDR-3 do jednego w roku oraz umożliwienie złożenia podpisu przez pełnomocnika.
- Obniżenie wysokości kar grzywny z 720 do 240 stawek dziennych za niewłaściwe lub opóźnione przekazywanie informacji o schematach podatkowych.
- Zniesienie obowiązku nadawania Numeru Schematu Podatkowego przez szefa KAS, jeśli informacja o schemacie zawiera już nadany NSP w przypadku, gdy raport dotyczący schematu został przekazany przez inny podmiot.

Ponadto, projekt przewiduje umożliwienie ministrowi finansów składania wniosków do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podjęcie uchwał abstrakcyjnych, które mają zapewnić jednolite stosowanie przepisów prawa podatkowego przez organy podatkowe.

Rząd zamierza przyjąć projekt w II kwartale bieżącego roku.

Ułatwienia dla przedsiębiorców – UE deklaruje wycofanie części przepisów

Unia Europejska zapowiada rewizję części przepisów ESG. Zgodnie z propozycjami, planowane jest złagodzenie wymogów raportowych oraz ograniczenie odpowiedzialności prawnej przedsiębiorstw. Komisja Europejska pracuje nad zmianami, które obejmują m.in. redukcję wymagań dotyczących raportowania oraz ograniczenie odpowiedzialności firm za naruszenia w ich łańcuchach dostaw. Unijni komisarze argumentują, że zbyt surowe przepisy mogą pogorszyć konkurencyjność europejskich firm względem gospodarek USA i Azji. Ponad 80% globalnych aktywów funduszy ESG znajduje się w Europie, co sprawia, że zmiany w przepisach mogą mieć znaczący wpływ na międzynarodowe standardy zrównoważonego rozwoju.

Największe gospodarki Unii Europejskiej lobbowały na rzecz zwolnienia małych i średnich firm z pełnych wymogów raportowych, wskazując na negatywny wpływ obciążeń administracyjnych na konkurencyjność. Zgodnie z nowymi propozycjami, dyrektywa dotycząca zrównoważonego rozwoju firm (CSDDD) ma zostać znacznie złagodzona. Wśród planowanych zmian znajdują się:

- Obniżenie kar za naruszenia przepisów ESG,
- Ograniczenie obowiązku monitorowania ryzyka związanych z partnerami biznesowymi,
- Zredukowanie liczby firm zobowiązanych do raportowania – tylko przedsiębiorstwa zatrudniające ponad 1 000 osób i generujące przychody powyżej 450 mln euro miałyby obowiązek składania raportów.

Szacuje się, że zmiany te wyłączyłyby około 85% firm, które miały zostać objęte regulacjami. Proponowana deregulacja spotkała się z silną krytyką ze strony organizacji proekologicznych, wobec czego unijni komisarze podkreślili, że nie oznacza to całkowitą rezygnację z ESG, a ograniczenie najbardziej uciążliwych dla przedsiębiorców aspektów.

INTERPRETACJE / ORZECZENIA

Koszty utrzymania psów jako koszty uzyskania przychodów

Przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatki na utrzymanie psów stróżujących jego firmę, obejmujące m.in. wyżywienie, leczenie i zakup akcesoriów. Takie stanowisko zajął Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z 9 stycznia 2025 r. nr 0112-KDIL2-2.4011.716.2024.2.MC.

Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej złożył przedsiębiorca zajmujący się handlem, montażem i naprawą maszyn. Posiada on magazyn oraz ogrodzony plac, na którym przechowuje sprzęt i materiały, a także biuro z dokumentacją firmową. W celu ochrony tego majątku wykorzystuje dwa specjalnie szkolone psy obronne. Przedsiębiorca ponosi koszty ich wyżywienia, opieki weterynaryjnej, szczepień oraz zakupu niezbędnych akcesoriów, takich jak smycze, obroże, kagańce czy legowiska. Argumentował, że psy pełnią funkcję ochronną, zabezpieczając jego źródło przychodu, co przekonało organ podatkowy do uznania tych wydatków za koszty podatkowe.

Podobne stanowisko organy podatkowe zajmowały już wcześniej. Przykładem jest interpretacja z 28 sierpnia 2024 r. (nr 0113-KDIPT2-1.4011.505.2024.2.HJ) dotycząca księgowej, która adoptowała psa ze schroniska. Zwierzę miało strzec jej mieszkania, w którym prowadzi działalność i przechowuje dokumenty klientów. W tym przypadku również uznano, że wydatki związane z jego utrzymaniem mogą być zaliczone do kosztów podatkowych. Nieco inaczej organy podatkowe oceniły sytuację informatyka prowadzącego działalność w domu. Jego pies nie tylko pilnował gabinetu, ale również bawił się z klientami i pełnił funkcję terapeutyczną. W interpretacji z 25 października 2023 r. (nr 0112-KDWL.4011.75.2023.1.WS) wskazano, że kosztem uzyskania przychodu mogą być jedynie te wydatki, które odnoszą się bezpośrednio do działalności gospodarczej, natomiast koszty związane z prywatnym użytkowaniem psa nie podlegają odliczeniu.

Podstawa prawna:

1.Pismo z dnia 9.01.2025 r., wydane przez: Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, 0112-KDIL2-2.4011.716.2024.2.MC, Koszty utrzymania psów jako koszty uzyskania przychodów.

Premia za polecenie pracownika jako przychód ze stosunku pracy – stanowisko organu podatkowego

Premia za skuteczną rekomendację kandydata do pracy podlega opodatkowaniu jako przychód ze stosunku pracy – tak wynika z najnowszej interpretacji organów skarbowych (interpretacja indywidualna z dnia 28 stycznia 2025 r. nr 0115-KDIT2.4011.528.2024.1.ŁS. Powyższe oznacza, że pracodawca musi potrącić zaliczkę na PIT oraz odprowadzić składki ZUS.

O interpretację zwróciła się spółka zatrudniająca ok. 150 osób, w której działa program poleceń pracowniczych. Pracownicy mogą rekomendować kandydatów do pracy, a jeśli ich rekomendacja zakończy się zatrudnieniem na czas nieokreślony, otrzymują premię. Spółka argumentowała, że takie świadczenie nie stanowi wynagrodzenia za pracę, a więc nie powinno być traktowane jako przychód ze stosunku pracy. Według jej stanowiska premia powinna zostać zakwalifikowana jako przychód z „innych źródeł” w rozumieniu ustawy o PIT, co oznaczałoby, że spółka nie musi pobierać zaliczki na podatek, a jedynie wykazać kwotę w formularzu PIT-11.

Organ podatkowy jednak nie podzielił tego poglądu. Uznał, że skoro program jest skierowany wyłącznie do pracowników, to wypłacane premie należy traktować jako świadczenie związane ze stosunkiem pracy.

Obecne stanowisko organu podatkowego oznacza, że firmy wdrażające wewnętrzne systemy rekomendacji powinny uwzględnić w swoich rozliczeniach zaliczki na PIT oraz składki ZUS od wypłacanych premii. Jeśli jednak program byłby otwarty także dla osób spoza grona pracowników (np. współpracowników na umowach cywilnoprawnych), istnieje szansa na inną kwalifikację podatkową.

Podstawa prawna:

1.Pismo z dnia 28.01.2025 r., wydane przez: Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, 0115-KDIT2.4011.528.2024.1.ŁS, Skutki podatkowe premii za polecenie pracownika.

Szef KAS: rozliczenia w konsorcjum są wolne od VAT

Rozliczenia dokonywane w ramach konsorcjum nie stanowią odpłatnego świadczenia usług – wynika z najnowszej interpretacji szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Oznacza to, że zwrot kosztów pomiędzy uczestnikami wspólnego przedsięwzięcia nie podlega VAT, a przedsiębiorca, który otrzymuje takie środki, nie jest zobowiązany do wystawienia faktury.

Sprawa dotyczyła firmy A, która wspólnie z przedsiębiorstwem XYZ realizowała projekt w formie konsorcjum. XYZ zostało utworzone na podstawie art. 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – przepisu, który pozwala Unii Europejskiej na tworzenie wspólnych przedsiębiorstw i innych struktur niezbędnych do skutecznego wykonywania unijnych programów badawczych, rozwoju technologicznego i demonstracyjnych. W toku współpracy firma A ponosiła określone koszty eksploatacyjne (związane z użytkowaniem, obsługą, serwisem, zarządzaniem itp.). Następnie, na podstawie wewnętrznych ustaleń konsorcjum, uzyskiwała od XYZ zwrot poniesionych wydatków. Początkowo Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał, że otrzymywane od XYZ środki stanowiły zapłatę za świadczenie usług podlegających opodatkowaniu VAT. W jego ocenie firma A wykonywała bowiem określone czynności (związane chociażby z obsługą i utrzymaniem infrastruktury), za co – w zamian – otrzymywała wynagrodzenie. Skoro zatem występowała świadczenie i ekwiwalent pieniężny, to transakcja powinna podlegać opodatkowaniu VAT.

Od tego stanowiska odszedł jednak szef Krajowej Administracji Skarbowej, który w najnowszej interpretacji stwierdził, że takie rozliczenia nie wiążą się ze świadczeniem wzajemnym. Zwrócił uwagę na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE (m.in. wyrok z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-77/01), z którego jasno wynika, że czynności dokonywane przez członków konsorcjum w ramach ich udziału w tym przedsięwzięciu nie są ani odpłatną dostawą towarów, ani odpłatnym świadczeniem usług. W konsekwencji przepływy finansowe w obrębie konsorcjum – takie jak wzajemne rozliczenia zysków czy kosztów – nie podlegają VAT, o ile wynikają z umowy konsorcjum, odpowiadają ustalonemu udziałowi w nim poszczególnych członków i nie wiążą się z żadnym świadczeniem ekwiwalentnym. To oznacza, że firma A nie wystawia faktur w związku z obciążeniem przedsiębiorstwa XYZ kosztami, ponieważ nie rozpoznaje z tego tytułu sprzedaży opodatkowanej VAT.

Podstawa prawna:

1. Interpretacja indywidualna Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 10.02.2025 r., sygn. DOP7.8101.98.2024.AWCH,

2. Interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 10.10.2024 r., sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.568.2024.2.KW.

KIS: Połączenie spółek jest jednak neutralne podatkowo

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej potwierdził ostatnio, że jeśli w wyniku połączenia spółek – z których co najmniej jedna jest opodatkowana estońskim CIT – nie dojdzie do przeszacowania składników majątku, to operacja ta będzie neutralna podatkowo (tj. nie powstanie dochód z tytułu zmiany ich wartości). Stanowisko to stanowi zmianę w porównaniu z wcześniejszą interpretacją organów skarbowych, które jeszcze niedawno uważały, że nawet bez faktycznego przeszacowania pojawia się obowiązek zapłaty ryczałtu od dochodów spółek.

Podstawą prawną do opodatkowania dochodu z tytułu zmiany wartości składników majątku jest art. 28m ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT. Przepis ten wskazuje, że w przypadku połączenia spółki opodatkowanej estońskim CIT z inną spółką (niekoniecznie również korzystającą z tej formy opodatkowania) podatek może pojawić się wtedy, gdy wartość rynkowa przejmowanego majątku jest wyższa od jego wartości podatkowej. Taki „dochód” należy wykazać i opodatkować na podstawie art. 28n ust. 1 pkt 3 ustawy o CIT. W praktyce sprowadza się to do sytuacji, w której przy połączeniu powstaje tzw. dodatnia różnica wyceny aktywów. Wcześniej organy podatkowe stały na stanowisku, że sam fakt połączenia spółek

(z których przynajmniej jedna jest estońskim podatnikiem) może rodzić obowiązek podatkowy – nawet jeśli nie było w księgach rachunkowych żadnego przeszacowania.

Najnowsza wykładnia dyrektora KIS jest korzystniejsza dla podatników. Organ orzekł, że jeżeli w księgach rachunkowych nie przeszacowano składników majątku przejmowanej spółki (w górę), to dochód z tytułu zmiany ich wartości nie powstaje. Tym samym nie pojawi się obowiązek zapłaty estońskiego CIT od tego dochodu. Jednocześnie warto pamiętać, że prawo do estońskiego ryczału w razie restrukturyzacji spółek jest ograniczone. Połączenie przez przejęcie spółek „siostr”, których właścicielami są osoby fizyczne co do zasady nie wyklucza estońskiego CIT. Inne formy restrukturyzacji, np. połączenie przez zawiązanie nowej spółki, pozbawiają jednak podatnika możliwości stosowania ryczału (art. 28l ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT).

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 2805, z późn. zm.),

2. Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 20.01.2025 r., sygn.0114-KDIP2-2.4010.573.2024.1.IN.

WYROKI SĄDOWE

NSA: Spółki nieruchomościowe niepozbawione prawa do amortyzacji podatkowej

Naczelny Sąd Administracyjny (NSA) w przełomowych orzeczeniach zakwestionował dotychczasową interpretację przepisów dokonywaną przez organy podatkowe w zakresie rozliczania kosztów uzyskania przychodów przez spółki nieruchomościowe. Rozstrzygnięcie to ma istotne znaczenie dla przedsiębiorstw, które od 1 stycznia 2022 r. napotykały trudności w zaliczaniu odpisów amortyzacyjnych do kosztów podatkowych.

Postępowanie zainicjowała spółka działająca w międzynarodowej grupie specjalizującej się w branży nieruchomości magazynowych, która w maju 2022 r. wystąpiła z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej. Spółka, prowadząca działalność od 2018 r., posiadała halę magazynową klasyfikowaną w grupie 1 KŚT, wykorzystywaną wyłącznie na potrzeby działalności gospodarczej.

W świetle przepisów rachunkowych nieruchomość była ujmowana w bilansie jako „nieruchomość inwestycyjna” i wyceniana według wartości godziwej. W konsekwencji, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, nie była traktowana jako środek trwały podlegający amortyzacji bilansowej. Niemniej, dla celów podatkowych, hala magazynowa w poprzednich latach była uznawana za środek trwały, a dokonywane od niej odpisy amortyzacyjne zaliczane były do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 15 ust. 6 ustawy o CIT.

W związku z nowelizacją tego przepisu od 1 stycznia 2022 r., spółka powzięła wątpliwości co do dalszej możliwości uwzględniania odpisów amortyzacyjnych w rozliczeniach podatkowych i zwróciła się do organu podatkowego o potwierdzenie swojego stanowiska.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) uznał, że zmiana wprowadzona do art. 15 ust. 6 ustawy o CIT ogranicza możliwość ujmowania podatkowych odpisów amortyzacyjnych w kosztach uzyskania przychodów do wysokości wynikającej z przepisów o rachunkowości. W ocenie organu oznaczało to konieczność porównania odpisów podatkowych z odpisami rachunkowymi i przyjęcia wartości niższej.

Jednocześnie organ podatkowy wskazał, że skoro spółka nie dokonywała amortyzacji rachunkowej, wartość ta wynosiła zero. W konsekwencji fiskus uznał, że spółka nie jest uprawniona do zaliczania jakichkolwiek odpisów amortyzacyjnych do kosztów uzyskania przychodów.

Spółka zaskarżyła wydaną interpretację, a Wojewódzki Sąd Administracyjny (WSA) w Poznaniu uwzględnił jej skargę. NSA, mimo że ostatecznie uchylił wyrok WSA i oddalił skargę spółki, zasadniczo przyznał jej rację w kwestii wykładni art. 15 ust. 6 ustawy o CIT.

Sąd kasacyjny podkreślił, że celem ustawodawcy nie było całkowite pozbawienie spółek nieruchomościowych prawa do amortyzacji podatkowej. NSA uznał, że nie istnieją podstawy prawne do przyjęcia, iż brak amortyzacji bilansowej automatycznie oznacza wartość zerową dla celów podatkowych. Tym samym spółki nieruchomościowe zachowują prawo do odpisów amortyzacyjnych, choć muszą dokonywać stosownych kalkulacji i porównań, aby prawidłowo zastosować art. 15 ust. 6 ustawy o CIT.

Podstawa prawna:

1. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 stycznia 2025 r. sygn. akt II FSK 788/23,

2. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 10 lutego 2023 r. sygn. akt I SA/Po 790/22.

Wyrok NSA: Ulga B+R nie obejmuje amortyzacji wytworzonych lub ulepszonych środków trwałych

Naczelnny Sąd Administracyjny orzekł, że odpisy amortyzacyjne dotyczące środków trwałych ulepszonych w wyniku działalności badawczo-rozwojowej, ale niewykorzystywanych w tej działalności, nie kwalifikują się do ulgi B+R. Podobne stanowisko NSA przyjął również 21 maja 2024 r. (II FSK 981/21), jednak w tamtej sprawie chodziło o środki trwałe powstałe w wyniku prac B+R, a nie jedynie ulepszone.

Ostatnie orzeczenie zapadło w sprawie spółki zajmującej się m.in. produkcją samochodów, która przeznacza część środków na badania i rozwój. Jak wskazała we wniosku o interpretację, jej działania mają na celu poprawę efektywności procesów produkcyjnych oraz ograniczenie negatywnego wpływu pojazdów na środowisko. Projekty B+R realizowane są przez dedykowane zespoły pracowników, a spółka była przekonana, że spełniają definicję działalności badawczo-rozwojowej zawartą w art. 4a pkt 26 ustawy o CIT. W związku z tym uznała, że może zaliczyć do kosztów kwalifikowanych ulgi B+R odpisy amortyzacyjne od środków trwałych, których wartość wzrosła w wyniku tych prac.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej nie zgodził się z tym stanowiskiem. W interpretacji z 15 marca 2021 r. (nr 0111-KDIB1-3.4010.22.2021.1.AN) stwierdził, że zgodnie z art. 18d ust. 3 ustawy o CIT do kosztów kwalifikowanych mogą zostać zaliczone jedynie odpisy amortyzacyjne od środków trwałych faktycznie wykorzystywanych w działalności B+R. Choć przepis nie zawiera sformułowania „wyłącznie”, to jednoznacznie odnosi się do aktywów użytkowanych w badaniach i rozwoju, a nie do środków trwałych wytworzonych lub ulepszonych w ramach tej działalności.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach (sygn. I SA/GI 721/21) podtrzymał stanowisko organu podatkowego, wskazując, że w przypadku preferencji podatkowych kluczowe jest dosłowne brzmienie przepisów. Zgodnie z art. 18d ust. 3 CIT, kosztem kwalifikowanym mogą być jedynie odpisy amortyzacyjne od środków trwałych, które faktycznie są wykorzystywane w działalności B+R. Nie obejmuje to natomiast odpisów dotyczących aktywów jedynie ulepszonych w ramach tych prac, jeśli nie są one wykorzystywane w badaniach i rozwoju.

Naczelnny Sąd Administracyjny podzielił to stanowisko podkreślając, że przepisy o uldze B+R stanowią wyjątek od zasady powszechności i równości opodatkowania, dlatego należy je interpretować ściśle. W konsekwencji odpisy amortyzacyjne od środków trwałych ulepszonych w ramach działalności badawczo-rozwojowej, ale niewykorzystywanych w jej ramach, nie mogą zostać uznane za koszty kwalifikowane do ulgi B+R.

Podstawa prawna:

1. Wyrok NSA z dnia 22.01.2025 r., sygn. akt II FSK 533/22,

2. Wyrok WSA w Gliwicach z 5.01.2022 r., sygn. akt SA/GI 721/21.

Świadczenie w miejsce wykonania jako przychód z zysków kapitałowych

Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że gdy spółka spełnia swoje zobowiązania wobec wspólników przez wydanie im akcji innej spółki, zamiast wypłaty dywidendy lub zwrotu wkładów, uzyskuje przychód z zysków kapitałowych. Spór dotyczył interpretacji art. 14a ustawy o CIT, który mówi, że gdy podatnik wykonuje świadczenie niepieniężne, które w całości lub części reguluje jego zobowiązanie, przychód stanowi wartość tego zobowiązania. Dotyczy to m.in. pożyczek, kredytów, dywidend oraz umorzenia lub zbycia udziałów lub akcji w celu ich umorzenia.

Przepis ten jest zgodny z regulacjami Kodeksu cywilnego dotyczącymi świadczenia w miejsce wykonania (datio in solutum), gdzie dłużnik może za zgodą wierzyciela wykonać inne świadczenie w celu uwolnienia się od zobowiązania. Ustawa o CIT zawiera otwarty katalog świadczeń, które podlegają opodatkowaniu, wskazując na pożyczki, kredyty, dywidendy oraz umorzenie udziałów lub akcji.

Spór sądowy dotyczył spółki komandytowej, która, zależnie od decyzji swoich wspólników, wypłaca dywidendy lub częściowo zwraca wniesione wkłady. Po nabyciu akcji innej spółki, stała się jej akcjonariuszem i postanowiła wydać te akcje swoim wspólnikom zamiast wypłaty gotówki. W tym celu spółka zamierzała zawrzeć umowy datio in solutum, w których zobowiązania wobec wspólników miały zostać w całości lub częściowo uregulowane.

Spółka liczyła na to, że uzyska przychód, ale uważała, że będzie to przychód z innych źródeł, a nie z zysków kapitałowych, licząc na obniżoną stawkę CIT. Jednak Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z 2021 roku uznał, że przychód z wydania akcji w ramach umowy datio in solutum będzie traktowany jako przychód z zysków kapitałowych, wskazując na art. 7b ust. 1 ustawy o CIT. Z takim stanowiskiem zgodziły się również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oraz Naczelny Sąd Administracyjny. Sędzia Sąd wskazał, że zastosowanie umowy datio in solutum w celu zwolnienia się z zobowiązań z tytułu dywidendy lub częściowego zwrotu wkładu mieści się w katalogu dochodów z zysków kapitałowych, co wynika z przepisów ustawy o CIT.

Podstawa prawna:

1. Wyrok NSA z 11 lutego 2025 r., sygn. akt II FSK 627/22

Nowa linia orzecznicza w wyrokach dotyczących home office

Korzystanie z pracy osób wykonujących swoje obowiązki w trybie tzw. home office w Polsce nie prowadzi automatycznie do powstania stałego zakładu zagranicznej firmy. Spór wynikł z wniosku o interpretację przepisów, który złożyła duńska firma ubezpieczeniowa specjalizująca się w ubezpieczeniach podróży, głównie na rynku duńskim. Spółka wyjaśniła, że nie posiada oddziału w Polsce i planuje zatrudnić pracowników w Polsce, którzy mają wykonywać zadania administracyjne w systemie home office. Firma zapewniła, że nie będzie wymagała od pracowników udostępniania przestrzeni biurowej ani pracy w określonym miejscu.

Spółka chciała uzyskać pewność, czy zatrudnienie polskich pracowników, którzy będą świadczyć pracę zdalnie, spowoduje powstanie zakładu w Polsce w kontekście przepisów dotyczących CIT oraz polsko-duńskiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. W odpowiedzi, polski fiskus stwierdził, że w tym przypadku powstanie zakład, mimo że firma nie planuje wynajmu żadnych pomieszczeń w Polsce. Urzędnicy argumentowali, że dostarczenie pracownikom sprzętu komputerowego może skutkować powstaniem stałej placówki, którą mogłoby być na przykład mieszkanie pracownika.

Spółka złożyła skargę na interpretację, a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach uznał, że model działalności nie prowadzi do powstania zakładu w Polsce, mimo że firma nie wynajmuje ani nie posiada lokali w Polsce. Sąd wyjaśnił, że miejsce pracy zdalnej, niezależnie od tego, czy jest to dom pracownika, może być traktowane jako odrębna placówka

zagranicznej firmy. W przypadku tego przedsiębiorstwa, sąd uznał, że działania pracowników mają charakter pomocniczy, a więc nie spełniają pełnych przesłanek do uznania, że powstaje zakład.

Pomimo korzystnego wyroku, zarówno fiskus, jak i spółka nie byli w pełni zadowoleni z rozstrzygnięcia. Skargi kasacyjne obu stron zostały oddalone przez Naczelny Sąd Administracyjny, który jednak zmienił stanowisko sądu pierwszej instancji na korzyść spółki. NSA podkreślił, że w tego rodzaju interpretacji należy ściśle odnosić się do przedstawionego stanu faktycznego, który w tym przypadku nie wskazuje na lokalizację zakładu w Polsce. Sąd wskazał, że brak jakiegokolwiek fizycznej obecności zakładu w Polsce wyklucza spełnienie pierwszej przesłanki do uznania istnienia stałego zakładu. Ponadto, NSA potwierdził, że działania pracowników w Polsce są pomocnicze, co nie wpływa na generowanie zysków na terenie Polski.

Podstawa prawna:

1. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 lutego 2025 r. Sygn. akt: II FSK 609/22.

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.